

Національний науковий центр „Інститут аграрної економіки” пропонує наукові видання з проблем соціально-економічного розвитку сільських територій; організації сільськогосподарського виробництва та земельних відносин; ціноутворення, інфраструктури ринку та розвитку наукових інновацій; фінансів, обліку та інвестицій. Вони розраховані на керівників і спеціалістів АПК, науковців, студентів аграрних вузів, широкий загал сільських читачів.

Прогнозування виробництва продукції рослинництва та його ресурсне забезпечення в Україні

Наукове видання / С.М. Кваша, М.М. Ільчук, І.А. Коновал, М.М. Федюшко. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2013. – 244 с.

Підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств як стратегічного напрямку вирішення проблем продовольчої безпеки України й розвитку сільських територій неможливе без визначення та подальшого розвитку пріоритетних галузей як провідників економічної політики держави, що формується на довготривалій період.

В умовах обмежених фінансових і матеріальних ресурсів для забезпечення подальшого розвитку галузей агропромислового комплексу України потрібні значні інвестиції. З цією метою на основі проведених досліджень узагальнено теоретичні аспекти прогнозування розвитку галузі рослинництва,

спрогнозовано основні показники виробництва продукції рослинництва в Україні та визначено потребу в матеріальних і фінансових ресурсах для виконання виробничої програми з рослинництва. Разом із тим недостатні обсяги інвестицій є однією з головних перешкод для досягнення цієї мети. Українські сільськогосподарські підприємства лише на 48–66% забезпечені сільськогосподарською технікою для своєчасного проведення польових робіт, близько 80% техніки застаріло і потребує негайної заміни. Ситуація породжує значний попит на сучасну сільгосптехніку та обладнання.

Таке розуміння суті проблеми дозволяє пояснити важливу особливість розвитку сучасної економіки – дедалі зростаючу роль формування пріоритетів ефективної підприємницької діяльності саме в сільськогосподарських підприємствах.

Пріоритетність соціально-економічного розвитку АПК об'єктивно впливає з виняткової значущості та незамінності продукції виробництва сільського господарства в життєдіяльності людини і суспільства. Вона забезпечується зміною структури інвестицій в національне господарство, переорієнтацією промислового виробництва на потреби суспільства, зростанням обсягів капіталовкладень і матеріально-технічних ресурсів.

Темпи інвестування в сільське господарство України (співвідношення інвестицій в

основний капітал до секторальної доданої вартості) значно перевищують темпи інвестування в промисловість і сферу послуг. Це свідчить про зростаючу привабливість інвестицій в сільське господарство протягом 2000–2013 рр. Ознакою цього є те, що продуктивність капіталу в сільському господарстві значно перевищує відповідний показник у промисловості та сфері послуг. При

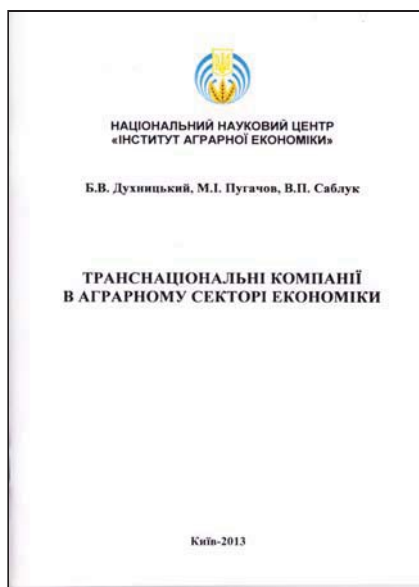
цьому він зростає, що є чітким сигналом для інвестування в сільське господарство.

Видання розраховано на науковців, спеціалістів органів державного, громадського і господарського рівнів управління розвитком агропромислового виробництва і сільських територій та студентів вищих навчальних закладів аграрної освіти.

*

Транснаціональні компанії в аграрному секторі економіки

Наукове видання /Духницький Б.В., Пугачов М.І., Саблук В.П.;
за ред. М.І. Пугачова. – К. : ННЦ “ІАЕ”, 2013. – 84 с.

Сучасна економіка характеризується стрімким розвитком транснаціональних компаній (ТНК), діяльність яких виходить за національні межі і які є основними інвесторами у світі. Типовими для них є велика кількість працівників, багато представництв і поширення продукції по багатьох країнах, завдяки чому вони стають транснаціональними.

Значення і масштаби діяльності таких компаній постійно зростають, знаходячи свій вияв у безперервному збільшенні обсягів торгівлі та експорту, а подекуди суттєво впливаючи на економіку окремих країн. Вони залишаються основними донорами нових технологій, створюють значну кількість ро-

бочих місць, виступають стратегічними інвесторами.

Міжнародні корпорації беззаперечно домінують у світовій економіці та окремих її галузях. Між державами існує навіть конкуренція за право залучення інвестицій транснаціональних компаній. Присутність ТНК автоматично підвищує міжнародний імідж країни, поліпшує соціальні стандарти життя. Однак ці компанії можуть також витіснити національних виробників, монополізувати окремі галузі, забруднювати навколишнє природне середовище.

В економіці України очевидна суттєва нестача грошових ресурсів для подальшої модернізації та розвитку. Така сама ситуація характерна і для агропромислового сектору, що ускладнюється його галузевою специфікою. Інвестиції ТНК можна розглядати як найбільш реальний спосіб становлення аграрної галузі. Однак при цьому на державу покладається завдання упорядкування законодавства та підприємницької діяльності для мінімізації негативного впливу транснаціональних компаній на вітчизняну економіку та навколишнє природне середовище.

У науковому виданні досліджено теоретичні, методичні та прикладні аспекти розвитку транснаціональних компаній у світовій економіці, наведено найбільш показові приклади інвестиційної діяльності ТНК в аграрному секторі економіки країн світу та України, проаналізовано вигоди та загрози ТНК для економіки, висвітлено вплив

транснаціональних компаній на екологію. Запропоновано шляхи залучення інвестицій ТНК у вітчизняний аграрний сектор економіки.

Видання розраховано на спеціалістів органів управління, науковців, керівників підприємств, викладачів, аспірантів, студентів.

*

Наукові основи національної стратегії сталого розвитку України

Наукове видання / [за наук. ред. акад. НААН, д.е.н., проф. М.А. Хвесика]. –
К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 40 с.

Серед значної кількості наукових концепцій і теорій світового поступу досі домінує техногенний шлях соціально-економічного розвитку. Для України він також є головним, оскільки основні зусилля спрямовуються на підтримку перш за все високоіндустріалізованого технологічного укладу. Такий господарський напрям є досить ресурсомістким, що, зрозуміло, стримує відтворення природної основи як такої. Зазначене, у свою чергу, призводить до суттєвих економічних втрат. Саме усвідомлення останнього спонукало суспільство звернути увагу на концепцію сталого розвитку. Проте, аналізуючи ситуацію у цій сфері, можна з'ясувати, що поза увагою залишається передусім швидкість змін, яка визначається не тільки і не стільки сучасним світом, скільки власне людиною, котра трансформується. Тому пропонується новітнє бачення пріоритетів загальноцивілізаційного й національ-

ного розвитку на засадах стійкості та справедливості.

З огляду на системне розуміння завдань щодо сталого розвитку країни з позицій справедливого задоволення інтересів усіх суб'єктів господарського процесу Україні необхідно спиратися на базові положення як «зеленої», так і «синьої» економіки. В цьому аспекті повинно йтися саме про національну парадигму сталого розвитку України, оскільки зазначений процес має певну специфіку щодо можливостей та механізмів вирішення проблем, які виникають.

Для того, щоб запропонований підхід мав об'єктивне підґрунтя для реалізації, слід використовувати сучасні форми організації, до яких належить корпоративний тип господарювання в його різноманітних проявах. Ця позиція, якщо її розглянути в широкому контексті, з погляду розгортання нових світових домінант концепції сталого розвитку, передбачає визначення загальнодержавних і регіональних особливостей, напрямів і засобів забезпечення, що, у свою чергу, потребує креативних підходів до вибору шляхів системного розв'язання складних питань. Отже, наголошується на тому, що глобальний концепт сталого розвитку реалізується на локальному рівні, втілюючи відомий принцип «мислити глобально, а діяти локально». Головним на цьому шляху є виховання людини «*homo sapiens spiritualitus*», тобто духовно мислячої, патріота своєї малої та великої батьківщини.

Метою визначення наукових основ стратегії сталого розвитку України є розробка рекомендацій щодо формування державної політики впровадження принципів сталого

розвитку на засадах секторальної й регіональної реалізації.

Наукові основи національної стратегії сталого розвитку України мають стати фундаментом для створення законодавчих, нормативно-правових та регулятивних документів з реалізації політики сталого розвитку, визначення пріоритетів та індикаторів ефективності такої політики відповідно до періодичності її впровадження. Політика сталого розвитку повинна спиратися у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі на визначені програмними документами рівні сталого господарювання й принципи життєдіяльності. Така політика має узгоджуватися з державними стратегіями (енергетичною,

національною екологічною політикою тощо) з часовими обмеженнями до 2020, 2030 рр., тобто бути максимально адаптованою до змін нормативно-правового, інституційного й технологічного укладів. Саме за таких умов можливо реалізувати мету і визначені завдання національної стратегії сталого розвитку щодо збалансування суспільного поступу.

Видання розраховано на науковців, викладачів, спеціалістів органів державного, громадського і господарського рівнів управління розвитком агропромислового виробництва і сільських територій, усіх, хто цікавиться проблематикою збалансованого розвитку держави.

* * *